

POSITION PAPER STUURGROEP

De wettelijke verankering voor **de ondersteuning van vrijwilligers door de gemeente** staat in de Wmo 2015 en houdt het volgende in:

- Artikel 2.2.2 schrijft voor, dat het college noodzakelijke **algemene maatregelen** moet treffen ter bevordering van mantelzorg en vrijwilligerswerk en ter ondersteuning van mantelzorgers en vrijwilligers, en verschillende categorieën mantelzorgers en vrijwilligers in staat te stellen hun taken als mantelzorger en vrijwilliger uit te voeren.

AANLEIDING EN DOEL

Op 18 februari 2019 besloot de gemeenteraad de vrijwilligersondersteuning te vernieuwen. Doel van de nieuwe aanpak is om verenigingen, instellingen en organisaties te versterken, zodat zij hun vrijwilligers goed kunnen ondersteunen.

Het college hanteert de volgende nieuwe uitgangspunten bij vrijwilligersondersteuning:

- De gemeente ondersteunt professionele- en vrijwilligersorganisaties bij het vormen van onderlinge netwerken in het sociaal domein. Zo kunnen ze beter samenwerken, kennis delen en vrijwilligers uitwisselen.
- Vrijwilligersondersteuning kan zich richten op alle onderdelen van het vrijwilligerswerk en de organisatie daarvan. Organisaties blijven altijd zelf verantwoordelijk voor hun vrijwilligers.
- Vrijwilligersondersteuning helpt vrijwilligers hun talenten en kennis te vergroten met opleidingen. Zo zijn ze goed toegerust op de praktijk. Dit gebeurt altijd in samenwerking met de betrokken organisaties waarvoor vrijwilligers actief zijn.

Op basis van deze uitgangspunten doet het college hieronder het voorstel voor een aanpak die zowel meer vraaggericht is als ook de wijkfocus in zich heeft om zo de eigen kracht van vrijwilligersorganisaties te versterken. Hiermee wil het college de volgende doelen bereiken:

- Gemeenschappelijke middelen voor vrijwilligersondersteuning rechtstreeks ten goede laten komen aan vrijwilligers van verenigingen, instellingen en organisaties, zodat vrijwilligers nog meer van de ondersteuning kunnen profiteren.
- Flexibeler inspelen op de steeds veranderende vragen rondom vrijwilligerswerk die leven binnen een dynamische samenleving (vraaggericht ondersteunen).
- Vrijwilligersorganisaties en vrijwilligers meer met elkaar in verbinding brengen, zodat zij elkaar kennen, met elkaar kunnen samenwerken en kunnen delen. Waar mogelijk en nodig, gebeurt dat wijkgericht.
- Samenwerking tussen vrijwilligersorganisaties, vrijwilligers en de gemeente intensiveren, omdat vrijwilligersorganisaties, vrijwilligers en de gemeente allerlei gezamenlijke maatschappelijke doelen nastreven.

In dit document worden in het vervolg de organisaties die door de gemeenteraad bedoeld worden aangeduid met vrijwilligersorganisaties. **Vrijwilligersorganisaties** zijn alle organisaties en initiatieven in Zoetermeer met een maatschappelijke doelstelling zonder winstoogmerk waar vrijwilligers in de uitvoering van de activiteiten ingezet worden.

Tijdens het proces voor de vernieuwing van de vrijwilligersondersteuning in Zoetermeer is samen met een ontwerpteam van deelnemende vrijwilligersorganisaties een mindmap opgesteld. In deze mindmap hebben de organisaties gezamenlijk de belangrijke initiële thema's voor de vrijwilligersondersteuning bepaald. De mindmap is voor de stuurgroep uitgangspunt voor het gezamenlijke actieprogramma 2020-2022, waarin de vrijwilligersondersteuning vorm krijgt. Voor de uitvoering van het actieprogramma hebben de vrijwilligersorganisaties samen met de gemeente voorgesteld om te gaan werken in een brede coalitie van de gemeente en bereidwilligen in de vorm van een stuurgroep.

POSITIE EN ROL VAN DE STUURGROEP

De gemeente Zoetermeer is verantwoordelijk voor het nemen van een aantal noodzakelijke algemene maatregelen, waarmee vrijwilligerswerk wordt bevorderd en ondersteund, en waarmee vrijwilligers beter in staat worden gesteld hun taken als vrijwilliger uit te voeren. Dit vertaalt zij naar de volgende onderdelen:

- een digitaal platform en fysieke punten in de wijk voor bemiddeling
- de opzet van leercirkels voor vrijwilligersorganisaties
- de inzet van een vrijwilligersondersteuner
- een subsidieregeling voor vrijwilligersondersteuning
- een vorm van vrijwilligerswaardering
- een vrijwilligersverzekering

Om deze onderdelen naar behoren te laten werken, en er mede invulling aan te geven (denk aan thema's, omgaan met dilemma's, kennisontwikkeling, trainingen etc.) overlegt en werkt de gemeente samen in een stuurgroep, die bestaat uit vertegenwoordigers van het brede vrijwilligersveld. Vanuit de gemeente nemen de vrijwilligersondersteuner en de netwerkregisseur vrijwilligersbeleid deel aan de stuurgroep. Uit oogpunt van continuïteit hebben zij een leidende rol in de stuurgroep, bijgestaan door een agendacommissie, waarin enkele leden van de stuurgroep zitten. Tevens betrekken zij de bestuurlijk verantwoordelijke bij het werk van de stuurgroep.

ROL STUURGROEP

De stuurgroep heeft een initiërende, signalerende en bijsturende rol waar het gaat om de verschillende onderdelen uit de vrijwilligersondersteuning in Zoetermeer. Ze ziet toe op de

uitvoering van het gezamenlijke actieprogramma en jaaragenda, in beginsel op basis van de eerder genoemde mindmap voor de ondersteuning van het vrijwilligerswerk in Zoetermeer.

Ook ziet zij toe op de evaluatie van het actieprogramma op behaalde doelstellingen, resultaten en effectiviteit.

De stuurgroep kan zelf initiatieven nemen wanneer dat bijdraagt aan vrijwilligersondersteuning. De initiatieven kunnen bestaan uit het samenstellen van een werkgroep, het starten van een leerkring, het organiseren van een informatiebijeenkomst, een conferentie, een evenement etc. De organisatie van deze activiteiten wordt vanuit de gemeente gefaciliteerd en zo mogelijk ondersteund door vrijwilligersorganisaties.

De stuurgroep zal op periodieke basis de voortgang van het actieprogramma voor de uitvoering van de vrijwilligersondersteuning beoordelen en waar nodig bijsturen of nieuwe ontwikkelingen of initiatieven initiëren. Eenmaal per jaar wordt een verslag opgesteld dat de activiteiten en resultaten weergeeft en een evaluatie biedt van de jaaragenda.

BESLUITVORMING

In de besluitvorming streeft de stuurgroep naar volledige consensus. Als er geen consensus wordt bereikt, maar wel een 2/3 meerderheid van de aanwezige leden, kan de stuurgroep een besluit nemen. In alle gevallen staat het vrijwilligersorganisaties vrij om in hun eigen organisatie al dan niet samen met andere vrijwilligersorganisaties opvolging te geven aan een voorstel. Ook volgt de stuurgroep initiatieven van (een) organisatie(s) die niet vanuit de stuurgroep worden gestart, maar die met het oog op verbreding bij succes kunnen worden overgenomen.

Vrijwilligersorganisaties zijn vrij om eigen keuzen te maken en niet verplicht om deel te nemen aan een activiteit van een werkgroep of leerkring, ondanks dat een lid van de organisatie heeft ingestemd in de stuurgroep met die activiteit.

Het kader voor besluitvorming wordt gevormd door het initiële actieprogramma 2020-2022.

De stuurgroep streeft in de uitvoering van haar activiteiten naar een zo breed mogelijke dekkingsgraad van vrijwilligersorganisaties en wijst uit principe en in de praktijk van haar werkzaamheden discriminatie op grond van leeftijd, geslacht, geloof, levensovertuiging, seksuele voorkeur of op welke andere grond dan ook, af.

De stuurgroep legt geen verantwoording af maar overlegt, met hulp van de vrijwilligersondersteuner, op geregelde tijden en minimaal eenmaal per jaar met de vrijwilligerssector in Zoetermeer, waar suggesties gedaan kunnen worden voor verbeteringen van de vrijwilligersondersteuning.

De stuurgroep, werkgroepen en leerkringen hebben geen eigen middelen maar worden gefaciliteerd door de gemeente en kunnen aanvragen indienen voor de subsidieregeling Vrijwilligersondersteuning.

SAMENSTELLING

De deelnemers aan de stuurgroep zitten daar zonder last of ruggespraak. Deelnemers vanuit de gemeente uitgezonderd. Met 'zonder last of ruggespraak' wordt bedoeld dat deelnemers zonder een bindend mandaat van hun organisatie aan de stuurgroep deelnemen. Ze hoeven voor hun beslissingen niet te overleggen met de eigen organisatie maar nemen wel hun kennis en deskundigheid over het vrijwilligerswerk van de eigen organisatie mee. Omdat deelname aan de stuurgroep zonder last of ruggespraak is kan een deelnemer zich niet laten vervangen. Wel kan de deelnemer bij beslissingen of stemming een andere deelnemer aan de stuurgroep mandateren

Deelnemers aan de stuurgroep zijn voor hun werkzaamheden in de stuurgroep onbezoldigd. Eventuele onkosten worden op basis van uitgaven vergoed door de gemeente. Dit bespreken zij vooraf met de gemeente.

Het is niet verplicht voor leden van de stuurgroep om ook actief te zijn bij een vrijwilligersorganisatie. Wel moeten ze aantoonbare kennis hebben over vrijwilligerswerk in Zoetermeer. Nieuwe leden van de stuurgroep worden door de andere leden voorgedragen en aangesteld. Een brede afspiegeling van het Zoetermeerse vrijwilligersveld is wenselijk.

Deelnemers van de stuurgroep kunnen nieuwe leden uitnodigen wanneer daarover binnen de stuurgroep consensus is.

De omvang van de stuurgroep mag niet de daadkracht van de stuurgroep belemmeren, dat is maximaal 12 personen incl. 2 personen vanuit de gemeente.

DOELSTELLING VAN DE STUURGROEP

De stuurgroep geeft richting aan de uitvoering van de vrijwilligersondersteuning in Zoetermeer. Dat doet de stuurgroep door:

- het agenderen en prioriteren van onderwerpen en thema's die vrijwilligers ondersteunen in de uitvoering van hun werk, daarbij uitgaande van het initiële actieprogramma 2020-2022
- het initiëren van werkgroepen, leerkringen, bijeenkomsten, trainingen en evenementen etc.
- contact te onderhouden met de werkgroepen, leerkringen en vrijwilligersorganisaties in de uitvoering van het actieprogramma 2020-2022 voor de vrijwilligersondersteuning
- signaleren waar de uitvoering van de vrijwilligersondersteuning bijgesteld moet worden of waar vernieuwingen in het actieprogramma voor de vrijwilligersondersteuning nodig zijn
- Overleg met vrijwilligersorganisaties in Zoetermeer

Voor het instellen van een stuurgroep zal een set met samenwerkingsafspraken worden opgesteld waarin onder meer staat :

- Uitgangspunten van Vrijwilligersondersteuning
- De doelstelling van de stuurgroep

- De Interne taakverdeling
- Werkwijze
- Werkgroepen, leerkringen, events etc.
- Overzicht en contact met vrijwilligerssector in Zoetermeer
- Evaluatie eigen werkwijze waarbij in ieder geval de stuurgroep niet zelf onderzoek gaat doen, maar kan wel een opdracht uitzetten. Bv digitale enquête via het platform.